Από την Ευρώπη-Φρούριο μέχρι τη Μενόγεια (Μπροσούρα)

Ιστορικό Σημείωμα

Αυτή η μπροσούρα εκδόθηκε από την ομάδα antifa λευκοşa τον Δεκέμβρη του 2014. Αναδημοσιεύτηκε στο έκτο τεύχος του περιοδικού Εντροπία τον Ιούλη του 2015.

Περιεχόμενο

Από την Ευρώπη-Φρούριο μέχρι τη Μενόγεια

Σκιαγραφώντας την Ευρώπη-Φρούριο

Ευρώπη-Φρούριο σημαίνει: αυστηρή διαφύλαξη των υδάτινων και εδαφικών συνόρων ενός φαντασιακά ενιαίου «καθαρά» ευρωπαϊκού εδάφους από τους Άλλους, τους μη-Ευρωπαίους, αυτούς που κατοικούν έξω από το φρούριο της πλασματικής ευημερίας. Ευρώπη-Φρούριο είναι ο νόμος Δουβλίνο 2 που αναγκάζει τους μετανάστες να μένουν στην πρώτη χώρα άφιξής τους, εγκλωβίζοντας τους εκεί με μόνη προοπτική την απέλαση ή το παράνομο ταξίδι. Ευρώπη-Φρούριο σημαίνει το χτίσιμο ορατών (από τις νάρκες του Έβρου μέχρι τη Frontex) και αοράτων (βλέπε νομικές δυσκολίες, μηδαμινά δικαιώματα κτλ) που καταλήγουν σε θανάτους ή απελάσεις. Ευρώπη-Φρούριο σημαίνει 4.272 νεκροί πρόσφυγες, μεταξύ των οποίων 3.419 στη Μεσόγειο, μόνο μέσα στο 2014. Ένα φρούριο φτιαγμένο πάνω σε πτώματα κατατρεγμένων.

Στο δημόσιο λόγο κυριαρχεί η αίσθηση ότι τα ταξιδιωτικά έγγραφα, οι βίζες, ο έλεγχος της κίνησης των ανθρώπων, τα κέντρα κράτησης μεταναστών, οι απελάσεις και οι εκάστοτε αποθαρρυντικές μεταναστευτικές πολιτικές αποτελούν αναπόσπαστο κομμάτι της ιστορίας της ηπείρου μας. Φυσικά αυτή η αίσθηση που παράγεται περί μιας α-χρονικότητας και α-ιστορικότητας της Ευρώπης-Φρούριου είναι πολιτικά αισχρή αλλά και επικίνδυνη. Οι πρώτες μεταναστευτικές πολιτικές με σκοπό τον έλεγχο της μεταναστευτικής ροής στην Ευρώπη εμφανίστηκαν τη δεκαετία του 1970 και εντάθηκαν τη δεκαετία του ’80. Προηγουμένως όχι απλά δεν υπήρχαν μεταναστευτικοί περιορισμοί, αλλά για μερικές εκατοντάδες χρόνια ήταν οι Ευρωπαίοι που «μετανάστευαν» κατακτώντας χώρες και μεταβιβάζοντας πληθυσμούς σε όλη την υφήλιο. Η ιστορία της αποικιοκρατίας αποσιωπάται βέβαια όχι μόνο γιατί αποκαλύπτει την ιστορική τραγικότητα των επιχειρημάτων περί «αλλοίωσης της ευρωπαϊκής κουλτούρας» και «ανεξέλεγκτων μεταναστευτικών ροών» αλλά και γιατί αποτελεί σημαντικότατο αίτιο της τωρινής προσφυγιάς των ανθρώπων από το λεγόμενο «τρίτο κόσμο».

Ενώ λοιπόν οι Ευρωπαίοι για εκατοντάδες χρόνια κατέστρεφαν πολιτισμούς και καλούσαν τους πληθυσμούς τους σε αποίκηση άλλων χωρών (από τους Άγγλους στην Αμερική και τη νότια Αφρική μέχρι τους Γάλλους στην Αλγερία κτλ) έρχονται τώρα να θέσουν φραγμούς στην ελευθερία της ανθρώπινης κίνησης. Και δεν είναι καθόλου τυχαίο που οι μεταναστευτικές πολιτικές ξεκινούν με την παγκοσμιοποίηση της οικονομίας των τελευταίων 35 χρόνων. Το ότι ο παγκοσμιοποιημένος καπιταλισμός απελευθερώνει το κεφάλαιο από κάθε όριο στην μετακίνησή του και φράζει την ελευθερία μετακίνησης ανθρώπων δεν αποτελεί απλά τραγική υπενθύμιση της βαρβαρότητάς του: είναι και αναπόσπαστο κομμάτι της ταξικής διαχείρισης της οικονομίας.

Αυτή η ταξική διαχείριση δεν είναι άλλη από την απόλυτη υποτίμηση ανθρωπίνων ζωών που αποτελούν φυσικά και εργατική δύναμη. Το φρούριο στην πραγματικότητα δεν είναι απόρθητο, αφού υπάρχει ανάγκη για εργατικό δυναμικό σε συγκεκριμένους χρόνους, σε συγκεκριμένους χώρους. Αυτό που είναι αναγκαίο όμως είναι ακριβώς η παρανομοποίηση ανθρώπων που σκοπό έχει την εκμετάλλευσή τους ως «μαύρο» εργατικό δυναμικό, με ότι αυτό συνεπάγεται για τις εργασιακές και βιοτικές τους συνθήκες (το πρόσφατο παράδειγμα της Μανωλάδας δεν είναι ούτε χρονικά, ούτε γεωγραφικά μακριά μας). Αιχμή του δόρατος της στρατηγικής παρανομοποίησης και υποτίμησης είναι τα κέντρα κράτησης, μεταξύ των οποίων και η Μενόγεια.

Κέντρα κράτησης μεταναστών ή αλλιώς: Στρατόπεδα Συγκέντρωσης

Ο λόγος περί στρατοπέδων συγκέντρωσης.

Ρίχνοντας μια ματιά στην ιστορία του στιγματισμού και της περιθωριοποίησης των «Άλλων», των «ξένων», συναντούμε άσυλα για «τρελούς», νησιά τύπου σπιναλόγκας για λεπρούς, καραντίνες για τους μολυσματικούς, εξορίες για τους πολιτικούς αντιφρονούντες, γκέτο για μετανάστες, στρατόπεδα συγκέντρωσης για ό,τι παρεκκλίνει από την κανονικότητά μας (βλπ. ομοφυλόφιλους, ανάπηρους, τσιγγάνους κτλ). Αυτός ο χυδαίος στιγματισμός δε θα μπορούσε να λείπει στο εδώ και τώρα, με αποτέλεσμα να αναβιώνεται η απανθρωποποίηση χιλιάδων μεταναστών στα σύγχρονα στρατόπεδα συγκέντρωσης που ύψωσε και πάλι η Ευρώπη-Φρούριο.

Η αναγκαιότητα για διαφύλαξη της εθνικής συνοχής σε μια περίοδο που η κρίση κλονίζει τα όρια του έθνους-κράτους γεννά τη δημιουργία τόπων «εξαίρεσης» όπως είναι τα στρατόπεδα συγκέντρωσης μεταναστών. Τόποι εντός κοινωνίας αλλά ουσιαστικά εκτός, καθώς οι υπάρξεις που φυλακίζονται ζουν σε καθεστώς αορατότητας και οι επαφές με την ευρύτερη κοινωνία αν όχι ανύπαρκτες είναι πλήρως ελεγχόμενες. Χώροι όπου κάθε έννοια ανθρωπινότητας εκμηδενίζεται, συντελείται απόλυτη πραγμοποίηση ανθρώπων, και ζωές που φαντάζουν μη αξιοβίωτες στα δυτικά μας μάτια τίθενται στις αδυσώπητες ορέξεις των ευρωπαϊκών κρατών. Ο χωροταξικός αυτός διαχωρισμός, των μέσα από τους έξω, έρχεται για να αναδείξει τον κοινωνικό διαχωρισμό που τόσα χρόνια έχουμε εμπεδώσει μέσα στην καθημερινότητά μας, των ντόπιων από τους ξένους. Πρόκειται για τις φυλακές που αφορούν τους εξωτερικούς εχθρούς πριν προλάβουν να «μολύνουν» τους «καθαρούς» ντόπιους.

Η παρανομοποίηση χιλιάδων μεταναστών και η φυλάκισή τους στα στρατόπεδα συγκέντρωσης, είναι η πολιτική που έρχεται να συμπληρώσει τις αμέτρητες δολοφονίες που συντελούνται στα ύδατα, στα σύνορα, στους χώρους εργασίας τους. Αυτή η πολιτική, ως «αναγκαίο κακό» για την επιβίωση του συστήματος που ζει από την εκμετάλλευση ανθρώπου από άνθρωπο δε θα μπορούσε παρά να εισχωρήσει και στη χώρα μας, όντας τσιράκι της Ευρώπης-Φρούριο.

Η Μεταναστευτική Πολιτική της Κύπρου

Η κυπριακή μεταναστευτική πολιτική είναι αναπόσπαστο κομμάτι της γενικότερης ευρωπαϊκής στρατηγικής που έχει κερδίσει τον τίτλο «Ευρώπη-Φρούριο». Βασίζεται στην ανακύκλωση του φτηνού εργατικού δυναμικού μέσω της παρανομοποίησης των μεταναστών.

Θεσμικά, αυτό γίνεται μέσω της 5χρονης βίζας όπου οι μετανάστριες είναι «επίσημα» επιθυμητές μόνο για να δουλεύουν και στη συνέχεια να φεύγουν (ώστε να μην ενσωματώνονται), και ανεπίσημα επιθυμητές για μαύρη εργασία που σημαίνει πλήρης έλεγχος του εργοδότη πάνω στις ώρες, τις συνθήκες και το μισθό και τελικά πάνω στην ίδια την ύπαρξή τους. Στο σημείο αυτό είναι ξεκάθαρη η αντίφαση στην οποία πέφτει ο επίσημος ρατσιστικός λόγος περί «απέλασης παράνομων μεταναστών» αφού ουσιαστικά οι ίδιοι δημιουργούν τις συνθήκες ώστε να εκμεταλλευτούν αυτή τη φθηνή εργασία.

Οι μετανάστες όταν δε «χωράνε» στα στρατόπεδα συγκέντρωσης, στοιβάζονται στα μπλοκ των φυλακών, χωρίς να διαχωρίζονται κατά τη διαχείριση από τους ποινικούς κρατούμενους (βλέπε μπλοκ 9+10 στις κεντρικές φυλακές Λευκωσίας, αστυνομικός σταθμός πέρα χωρίου-νήσου). Αυτός ο εγκλεισμός ήταν ο κανόνας για κάθε «παράνομο» μετανάστη πριν τη δημιουργία του στρατοπέδου συγκέντρωσης στη Μενόγεια. Δηλαδή ερχόμαστε αντιμέτωπες με τον «εξευρωπαϊσμό» της απάνθρωπης μεταχείρισης των μεταναστών καθώς ειδικοί πλέον χώροι φτιάχνονται γι' αυτούς.

Παρ' όλα αυτά, δεν τρέφουμε αυταπάτες πως όλοι οι «ξένοι», ανεξαρτήτως τάξης, προορίζονται για το στρατόπεδο συγκέντρωσης. Ο ρατσισμός της κυπριακής (και όχι μόνο) μεταναστευτικής πολιτικής είναι ξεκάθαρα ταξικός καθώς το Υπουργείο Εσωτερικών τονίζει πως «μη πολίτες της ΕΕ μπορούν να αποκτήσουν άδεια μόνιμης παραμονής στην Κύπρο με την αγορά ιδιόκτητης κατοικίας αξίας τουλάχιστον 300 χιλιάδων ευρώ και με καταθέσεις 30 χιλιάδων ευρώ σε τοπική τράπεζα». Κάτι που δηλώνει ξεκάθαρα και με θράσος την υποτίμηση της ευρύτερης κοινωνικοοικονομικής κατάστασης της κάθε μετανάστριας που αναγκάζεται να ξεριζωθεί από τον τόπο της με την ελπίδα να επιβιώσει πιο αξιοπρεπώς στην ανεπτυγμένη Ευρώπη, καθιστώντας έτσι την εν δυνάμει νομιμοποίησή της ανέφικτη. Τους λιγότερο τυχερούς μετανάστες λοιπόν, αυτούς που δεν έχουν τα οικονομικά μέσα για να είναι άξιοι παροχής άδειας παραμονής, τους περιμένει μια πολύ διαφορετική μοίρα…

Για το κέντρο κράτησης μεταναστών στη Μενόγεια

Κελιά, ολιγόωρος προαυλισμός, απαγόρευση εξόδου, απελάσεις, ρατσιστική βία, σωματική κακοποίηση: Αυτή είναι η πραγματικότητα που επιφυλάσσει η Ευρώπη-Φρούριο για ανθρώπους που το μόνο τους «έγκλημα» είναι το ότι δεν έχουν χαρτιά. Η «δημοκρατική» Ευρώπη δεν σταματά να τονίζει πως παρέχει προστασία στους «πραγματικούς» πρόσφυγες και διώκει και απελαύνει μόνο όσους δεν έχουν χαρτιά να το αποδείξουν. Ποιοι είναι όμως αυτοί που δεν έχουν χαρτιά; Δεν είναι σε πολλές περιπτώσεις πολιτικοί αντιφρονούντες που διώκονται από το κράτος τους, το οποίο αρνείται να τους παραχωρήσει διαβατήριο; Δεν είναι εθνότητες μη-αναγνωρίσμενες από το εκάστοτε έθνος κράτος, όπως οι απάτριδες Κούρδοι της Συρίας; Δεν είναι πρόσφυγες πολέμου, όπως οι Σύριοι και οι Ιρακινοί, που πολλές φορές δεν έχουν τη δυνατότητα να πάρουν χαρτιά πριν εγκαταλείψουν τον τόπο τους;

Η κόλαση της Μενόγειας λοιπόν, ως μεταβατικός χώρος πριν την απέλαση, είναι η μοίρα όλων των κατατρεγμένων του κόσμου που προσπαθούν μάταια να ξεκινήσουν μια νέα ζωή στην Ευρώπη. Τι είναι στην πραγματικότητα το περίφημο «κέντρο κράτησης μεταναστών»; Δεν είναι παρά ένας χώρος επιτήρησης και ελέγχου μιας πολύ συγκεκριμένης πληθυσμιακής ομάδας. Λειτούργημά του είναι ο έλεγχος του σώματος, από το πώς και πού κινείται μέχρι το με ποιούς δικαιούται να επικοινωνεί, από το τι τρώει μέχρι το πώς πρέπει να συμπεριφέρεται. Αν και πρόκειται για ένα χώρο εκτός ποινικού δικαίου, αφού οι κρατούμενες δεν έχουν διαπράξει κανένα έγκλημα, η διαχείριση είναι κατεξοχήν ποινική.

Η ποινική διαχείριση ξεκινά από τον εγκλεισμό καθεαυτό. Οι «χωρίς χαρτιά» στοιβάζονται σε κελιά, από τα οποία δικαιούνται να βγαίνουν μόνο λίγες ώρες την ημέρα. Για να χρησιμοποιήσουν την τουαλέτα πρέπει να χτυπήσουν κουδούνι ώστε να τους συνοδέψει κάποιος αρμόδιος μπάτσος. Ο έμφυλος διαχωρισμός είναι τόσο κάθετος που χωρίζονται ακόμα και οικογένειες, αφού άντρες-γυναίκες κρατούνται σε διαφορετικούς τομείς και τα παιδιά τα αναλαμβάνει η πρόνοια ανεξαρτήτως ηλικίας. Όσο αφορά τη σίτιση, το φαγητό είναι άθλιας ποιότητας, αρκετά άτομα έχουν χάσει βάρος και γίνονται παράπονα γιατί δε λαμβάνονται υπόψη αλλεργίες.

Στο κέντρο κράτησης δεν υπάρχει καθόλου ιατρικό προσωπικό. Οι ανθρωποφύλακες αποφασίζουν αυθαίρετα κατά πόσο μια ασθένεια χαίρει περίθαλψης ή όχι. Στην πρώτη περίπτωση, οι μετανάστες

δικαιούνται επίσκεψη σε νοσοκομείο η οποία πραγματοποιείται όμως υπό επιτήρηση και με χειροπέδες. Στη δεύτερη περίπτωση, οι ίδιοι ανθρωποφύλακες δίνουν απλά παυσίπονα, για κάθε είδους ασθένεια ή πόνο.

Οι κρατούμενοι δικαιούνται μια επίσκεψη την ημέρα για μια ώρα και έχουν σήμα για τηλεφωνήματα μόνο για συγκεκριμένες ώρες. Η επικοινωνία τους με δικηγόρους και Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις (ΜΚΟ) παρεμποδίζεται συστηματικά. Υπάρχουν καταγγελίες για άτομα που τιμωρήθηκαν με απομόνωση επειδή έδωσαν αναφορά σε ΜΚΟ για τις άθλιες συνθήκες τους. Από τα νομικά τους δικαιώματα, μέχρι και το λόγο της απέλασης, οι κρατούμενοι ζουν σε καθεστώς άγνοιας. Ακόμη δε γνωρίζουν το πόσο καιρό θα κρατούνται και πότε θα απελαθούν. Υπάρχουν επίσης περιπτώσεις ατόμων που κρατούνται πέρα από το μέγιστο επιτρεπτό όριο των 18 μηνών, ή που αφήνονται ελεύθεροι με το πέρας αυτού του ορίου και ξανασυλλαμβάνονται.

Οι άθλιες συνθήκες διαβίωσης αντανακλούνται στο σώμα των κρατουμένων. Είτε υπό μορφή αγώνα μέσα από απεργίες πείνας και μπλοκάρισμα της ιδρυματικής λειτουργίας (όπως είδαμε στο πρόσφατο παράδειγμα των εφτά κρατουμένων που έκαναν απεργία πείνας στην ταράτσα ενάντια στην παρατεταμένη κράτησή τους), είτε υπό μορφή απελπισίας, όπως δείχνουν τα παραδείγματα απόπειρας αυτοκτονίας (με πιο πρόσφατο αυτό του περασμένου Ιούλη, όπου Λιβανέζος αποπειράθηκε να αυτοκτονήσει μετά από αναβολή της υπόθεσης που κατέθεσε στο δικαστήριο ενάντια στην κράτηση και απέλασή του).

Περί βαρβαρότητας και αλληλεγγύης

Όταν οι μετανάστες δεν αντιμετωπίζονται ως μολυσματικοί εισβολείς στο κοινωνικό σώμα, αντιμετωπίζονται ως θύματα άξια φιλανθρωπίας. Αυτή δεν είναι παρά η άλλη πλευρά του ίδιου νομίσματος: με αυτή την αντιμετώπιση, όπου οι πρωτοκοσμικοί παρουσιάζονται ως σωτήρες, ξεπλένονται οι ευθύνες γύρω από τους λόγους μετανάστευσης αλλά και το δυτικό θεσμικό πλαίσιο που κάνει την διαδικασία της μετανάστευσης εφιάλτη. Η φιλανθρωπία προφανώς δεν φτάνει για όλους και όλες, οπότε με περιορισμένες κινήσεις το κράτος σε συνεργασία με κάποιες ΜΚΟ μπορούν να δείξουν πως επιτελούν έργο για να πείσουν τους πιο προοδευτικούς από τους υποστηρικτές τους.

Η ρατσιστική ρητορική που λέει ότι οι μετανάστες μας κλέβουν τις δουλειές και ρίχνουν τους μισθούς είναι (κοινωνικό) κομμάτι της κρατικής τους διαχείρισης. Είναι κομμάτι της στρατηγικής που κατασκευάζει νόμιμα και παράνομα σώματα, αφήνοντας τα τελευταία στις ορέξεις των εργοδοτών τους. Δεν είναι οι μετανάστριες που ρίχνουν τους μισθούς, είναι τα αφεντικά, με την εκμετάλλευσης και την υποβάθμισης της ζωής τους, σηματοδοτώντας με αυτόν τον τρόπο τον πάτο της καπιταλιστικής πυραμίδας και δημιουργώντας μια ενδο-ταξική ρήξη μέσω του ρατσιστικού λόγου. Έτσι, τα αφεντικά διαστρεβλώνοντας την πραγματικότητα και παρουσιάζοντας τα αποτελέσματα των επιλογών τους ως αιτίες, οι μετανάστες στοχοποιούνται και δημιουργείται ο χώρος στην κοινωνική συνείδηση ώστε να μπορεί το κράτος να τους διαχειρίζεται με τον βάρβαρο τρόπο που βλέπουμε σήμερα. Σε αυτό συμβάλλει και η έλλειψη κοινών αγώνων και προοπτικών ντόπιων/μεταναστών, ένας από τους πολλούς διαχωρισμούς στο σώμα της εργατικής τάξης: μπορούμε να δούμε και το χαρακτηριστικό παράδειγμα της “κόντρας” δημόσιων-ιδιωτικών.

Σε πρώτο βαθμό επιχειρούμε τη δικτύωση με ντόπιους και μετανάστες γύρω από το θέμα του ρατσισμού για τη δημιουργία μιας πολύμορφης κοινότητας που να έχει τα αντανακλαστικά να στηρίξει όσους και όσες υποφέρουν στα χέρια του ρατσιστικού κυπριακού κράτους. Για να μην ξεχνιόμαστε, οι φυλακισμένες στη Μενόγεια δεν περιμένουν από μας: αγωνίζονται με μόνο μέσο το ίδιο τους το σώμα. Επιχειρούμε να βάζουμε αντιφασιστικές απόψεις στο δημόσιο λόγο όλο και περισσότερο με κινήσεις αντιπληροφόρησης για να δημιουργηθούν ρήγματα στην κυριαρχία του

κοινωνικού ρατσισμού. Η προσπάθειά μας αφιερώνεται στο να εξαπλωθεί η αλληλεγγύη στους φυλακισμένους και τις κατατρεγμένες από αλλού και να συνδεθούν οι αγώνες μας με τους δικούς τους.

Η αλληλεγγύη στους μετανάστες και τις μετανάστριες μας αφορά για όλους τους λόγους του κόσμου. Μας αφορά γιατί τα αφεντικά χρησιμοποιούν εργαλειακά τα σώματά τους, χαρτογραφώντας ένα ζοφερό μέλλον και για τα δικά μας. Μας αφορά γιατί δεν δεχόμαστε κανενός είδους διακρίσεις, είτε έχουν να κάνουν με τη φυλή είτε με το φύλο και τη σεξουαλικότητα. Μας αφορά γιατί στις γειτονιές, στους δρόμους, στα σχολεία και τις δουλειές μας βλέπουμε αυτούς και αυτές που το κράτος και τα αφεντικά θέλουν αόρατους. Μας αφορά γιατί ούτε θέλουμε, ούτε και μπορούμε να ζούμε σε μια χώρα με στρατόπεδα συγκέντρωσης μεταναστών.

Ούτε στην Κύπρο, ούτε πουθενά!

Να γκρεμίσουμε κάθε σύνορο, κάθε στρατόπεδο συγκέντρωσης και κάθε ρατσιστική αντίληψη μέχρι την ολική πτώση του φρουρίου που λέγεται Ευρώπη!

ANTIFA NICOSIA

12/2014

Χρειάζεται Τούρκικη Μετάφραση, Μπροσούρες, antifa λευκοşa (Ομάδα), Μεταναστευτικό, Ζητήματα Μεταναστών στην Κύπρο, Δεκαετία 2010-2019, 2014, Λευκωσία (νότια), Λευκωσία

From:
https://movementsarchive.org/ - **Κυπριακό Κινηματικό Αρχείο**
Cyprus Movements Archive
Kıbrıs Sosyal Hareket Arşivi

Permanent link:
https://movementsarchive.org/doku.php?id=el:brochures:antifalefkosha:antifalefkosha_menogia

Last update: **2023/03/30 13:10**